

9. Пінчук С.А. Соціальна мобілізація як фактор забезпечення сталого розвитку громад / С.А. Пінчук: Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_gum/Nvamu_upravl/2011_1/48.pdf
10. Рубаха М.В. Методи мобілізації фінансових ресурсів суб'єктами господарювання на фінансовому ринку України / М.В. Рубаха: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/Збірник/2011.../Рубаха.pdf
11. Савченко І.Г. Тіньовий сектор економіки України: аналіз стану та напрями детінізація / І.Г. Савченко, А.С. Іорданов: Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/uazt/2012_3/3_12_15.pdf
12. Степанок Н.Ю. Макроекономічна оптимізація базової ставки оплати праці / Н.Ю. Степанок // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». – Вип. 5(3), 2011. – С. 255-263.
13. Україна серед лідерів виведення грошей в офшори та контрабанди цигарок, а українці незадоволені зарплатами [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ipress.ua/articles/ukraina_sered_lideriv_vyvedennya_groshey_v_ofshory_ta_kontrabandy_tsygarok_u_kraintsi_nezadovoleni_zarplatamy_5105.html.
14. Фандрайзинг: Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Фандрайзинг>.

Oleksandra Gumeniuk

Chernihiv State Institute of Economics and Management

Improving the mechanism of the endogenous potential implementation of the national economy innovative development

The article analyzes the general trends of the economic mechanism of the endogenous potential implementation of the national economy innovative development. It is represented as a complete system of the economy and has formed the institutional, financial, administrative and personnel, resources and logistics, including the implementation of organizational and management capacity, and the processes of mobilization of internal capabilities and resources to guide them on innovative targets with subsequent accumulation and reproduction.

Outlines the organizational and economic mechanism as part of the mechanism of the innovation development, including the appropriate procedure for planning, financing, logistics, special structures appropriate channels to obtain information, assess of economic efficiency and other components. Presents components of endogenous potential that include market, natural resources, intellectual and labor, organizational and administrative, financial, innovation potential and article outlines its internal capabilities, resources. Shows their focus on innovative targets for mobilization and subsequent accumulation and reproduction. Mobilization could be based on existing resource capabilities and ensure their growth through the effects of cumulative causation positive experience productive orientation using them to achieve the strategic goals of innovation. System of government and subordinate structures should generate and implement innovative policies, regulatory framework, intellectual property rights, innovation and business financing.

Reforming the system of public administration, such as the simplification of bureaucratic procedures and gain control over the activities of subordinate services and departments will promote innovation.

endogenous potential, mechanism for the implementation of innovative development, mobilization of internal resources and capabilities

Одержано 17.03.14

УДК 378 (447):33

І.Г. Кривоногова, здобувач

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Удосконалення вищої освіти в умовах реалізації інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки

© І.Г. Кривоногова, 2014

У статті досліджуються підходи удосконалення вищої освіти. Пропонуються інноваційні підходи управління вищим на основі організаційного управління. Розглянута структуризація цілей в процесі удосконалення організаційного управління вузом з метою реалізації однієї з важливих функцій системного аналізу - робота з цілями. Визначені нові критерії оцінки діяльності вузів, які виражаються, наприклад, у тому, що для акредитації вузу обов'язково наявність системи менеджменту якості, а для проектно-програмного фінансування необхідний відповідний рівень інноваційного потенціалу. Обґрунтовано, що сучасним українським університетам необхідно переходити від функції управління змінами за фактом їх звершення, коли основна увага приділяється адаптації, до нової парадигми управління, яка полягає у створенні «організаційних знань» та управлінні на основі знань.

організаційне управління, виші, компетенція, зміни, освіта, наука, інновації, оцінка

И.Г. Кривоногова, соискатель

Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова

Совершенствование высшего образования в условиях реализации инновационно-инвестиционной модели развития экономики

В статье исследуются подходы совершенствования высшего образования. Предлагаются инновационные подходы управления вузом на основе организационного управления. Рассмотрена структуризация целей в процессе усовершенствования организационного управления вузом с целью реализации одной из важных функций системного анализа - работа с целями. Определены новые критерии оценки деятельности вузов, которые выражаются, например, в том, что для аккредитации вуза обязательно наличие системы менеджмента качества, а для проектно-программного финансирования необходим соответствующий уровень инновационного потенциала. Обосновано, что современным украинским университетам необходимо переходить от функции управления изменениями по факту их совершения, когда основное внимание уделяется адаптации, к новой парадигме управления, которая заключается в создании «организационных знаний» и управлении на основе знаний.

организационное управление, вузы, компетенция, изменения, образование, наука, инновации, оценка

Постановка проблеми. Українська економіка знаходиться в стані перехідного періоду і отримує імпульси від держави до якісної зміни парадигми розвитку - це фокус на інтелектуальні ресурси, на розвиток людини, на розкриття її творчого і цивільного потенціалу. Провідним фактором переходу до ефективної економіки, заснованої на знаннях, забезпечення сталого економічного зростання та формування громадянського суспільства є розвиток інноваційної спроможності нації. Вирішальну роль у створенні нового покоління професійних кадрів для інноваційно-інвестиційної економіки має відіграти відродження української освітньої системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підвищення ефективності управління в системі освіти є одним із стратегічних завдань, вирішення якого сприяє досягненню стратегічної мети Міністерства освіти і науки - забезпечення доступності якісної освіти для всіх верств населення як основи соціальної мобільності і зниження соціально-економічної диференціації в суспільстві [1].

При написанні статті автором були використані роботи наступних вчених: Захарченко В. [2,3], Меркулова М. [4], Б. Мільнера Б. [7], Пригожина А. [5] та ін. Проте нині бракує комплексних наукових праць з питань, присвячених розвитку інноваційно-інвестиційним напрямкам дослідження теоретико-методологічних основ функціонування вищого навчального закладу як унікальної навчальної інтелектуальної організації.

Постановка завдання. Метою написання статті є розглянути систематизацію факторів трансформації управління вузом, що дозволить охопити напрямки дослідження теоретико-методологічних основ функціонування університету як унікальної навчальної інтелектуальної організації та його стратегічного управління на основі організаційних знань, що забезпечують в сукупності збільшення темпів інноваційно-інвестиційної діяльності та досягнення стратегічних цілей вузу.

Виклад основного матеріалу. Успішність адаптації системи управління вищої професійної освіти (В/О) в значній мірі визначається зростаючою роллю вузів як механізмів створення суспільних явищ і процесів в інтересах розвитку економіки,

заснованої на знаннях. Найважливішими факторами трансформації управління В/О є пріоритети держави в основних сферах економіки та суспільного життя, а також дії, які вживаються в масштабах держави по досягненню заявлених пріоритетів.

Реформа системи освіти, в тому числі вищої, є однією зі складових Програми економічних реформ на 2010 - 2014 р. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна держава» яка була прийнята 2 червня 2010 на засідань комітету з економічних реформ, створеного згідно з указом президента України (№ 273 від 26 лютого 2010 р.). Основна мета реформи - підвищення якості освітньої діяльності вищих навчальних закладів та, як результат, - підвищення якості отриманої в них освіти.

Слід зазначити, що причини, напрями, принципи і конкретні шляхи «корінного реформування» сфери освіти, в тому числі вищої, відображені також у державній програмі «Освіта» («Україна ХХІ століття»), схваленої І з'їздом педагогічних працівників України та затвердженою постановою Кабінету міністрів України від 03.11.1993 р. № 896. Зміст цього документа і на сьогоднішній день залишається актуальним.

А. Цільові орієнтири вузів в процесі вдосконалення організаційного управління. Для цілей систематизації адаптований і застосований варіант методики системного аналізу «Методика структуризації цілей і функцій, заснована на концепції системи, що враховує середовище і цілепокладання». У даній методиці реалізується одна з важливих функцій системного аналізу - робота з цілями. За допомогою методики здійснена організація процесу цілеутворення, тобто дослідження факторів, що впливають на ціль, формулювання, структуризацію і декомпозицію узагальнюючої мети. Результат представлений в таблиці. Далі описані основні етапи аналізу. Назви етапів дано в термінах опису методики, наведеної в [6, с. 430 - 436].

Рівень 1. Формування глобальної мети системи. Мета «Систематизація факторів трансформації управління вузом» задана на основі аналізу концептуальних документів про розвиток національної освітньої системи, реформуванні бюджетного процесу, праць з проблем реформування вищої школи, підвищення ефективності діяльності суб'єктів освітньої системи. Мета орієнтована на кінцевий продукт, для отримання якого створюється система. У нашому випадку це новий науковий результат.

Рівень 2. Декомпозиція за ознакою «види кінцевого продукту». Види кінцевого продукту залежать від того, для чого будується структура цілей. У нашому випадку це угруповання факторів, що дозволяє сконцентрувати подальше дослідження на суті об'єднуючих факторів. В результаті дослідження виділені групи «Потреби особистості, суспільства, економіки» та «Державні реформи».

Рівень 3. Декомпозиція за ознакою «простір ініціювання цілей». Декомпозиція за цією ознакою формує під цілі досліджуваної системи, що ініціюються вимогами та потребами навколишнього середовища, що впливає на виробництво кінцевого результату (табл. 1).

«Вища освіта потребує глибокого системного реформування... Напрями реформування вищої освіти мають адекватно враховувати процеси реформування ринкових відносин» - зазначено в указі президента України № 832 /95 від 12.09.1995 р. «Про основні напрями реформування вищої освіти в Україні».

Про необхідність реформування вищої освіти також свідчать наступні документи:

- Національна доктрина розвитку освіти, затверджена Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347 / 2002;

- Програма дії з реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.01.2004 р. № 49;

- Указ Президента України від 17.02.2004 р. № 199 / 2004 «Про заходи щодо вдосконалення системи вищої освіти України»;

- Державна програма розвитку вищої освіти на 2005 - 2007 роки, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 08.09.2004 р. № 183;

- Державна цільова науково-технічна та соціальна програма «Наука в університетах» на 2008 - 2012 роки, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 19.09.2007 р. № 1155.

Таблиця 1 – Структуризація цілей в процесі удосконалення організаційного управління вузом

Зростаючі вимоги особистості, суспільства та економіки	Зростання попиту на послуги вищої освіти. Нові вимоги: - до якості освітніх послуг та результатів наукових досліджень; - до структури спеціальностей; - до компетенцій випускників. Поява нових функцій сучасного вузу
Різноманіття груп замовників і споживачів	Конкретні запити і потреби зацікавлених сторін
Нові суспільні механізми регулювання діяльності вузів	Громадські запити до якості освіти Громадська оцінка Визнання на основі незалежної оцінки Обов'язкові публічні звіти
Нові принципи оцінки якості освіти	Відкритість, зовнішній характер, прозорість, об'єктивність, громадська участь
Бюджетні реформи, нові механізми державного фінансового регулювання	Бюджетування, орієнтоване на результат Програмно-цільовий підхід до фінансування вищої освіти
Нові критерії оцінки діяльності ВНЗ	Обов'язкова умова акредитації вузу наявність системи менеджменту якості
Підвищення відповідальності керівників за кінцевий результат	Децентралізація управління вузом на рівні факультетів, кафедр підвищення професійної компетентності персоналу
Диверсифікація освітніх програм і послуг Забезпечення якості послуг	Розширення різноманіття бізнес - процесів Розробка і реалізація стратегії диверсифікації Розробка та впровадження регламентів, системи документообігу Впровадження системи менеджменту якості
Впровадження нових освітніх та інформаційних технологій	Реінжиніринг всіх основних процесів Автоматизація процесів для підвищення їх ефективності Розвиток і поширення інформаційних технологій для вдосконалення навчального процесу Електронна корпоративна культура
Сучасне корпоративне управління університетом як організацією реального сектора економіки	Вироблення принципів внутрішнього регулювання діяльності Створення підприємницької культури Трансформація організаційної структури та управління становлення професійного менеджменту Перехід до проектного управління Створення інноваційного середовища Проспективна адаптація
Ефективне управління результатами	Досягнення економічної інвестиційної та самостійної привабливості Залучення і концентрація матеріально - технічних і фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках

Продовження таблиці 1

Стратегічне управління	Стратегічне позиціонування Ясна формалізована стратегія Прагнення до особливої організаційної індивідуальності Цілеспрямована оптимізація використання ресурсів
Соціальна відповідальність	Ефективне соціальне партнерство Стійкість зв'язків і відносин у суспільстві Узгодження управлінських рішень з регіональними програмами розвитку Сприяння ефективному соціально - економічному розвитку регіону Координація зусиль всіх членів регіонального товариства Підготовка соціальної звітності
Активна інноваційна діяльність в організації управління	Організаційно-управлінські інновації Підвищення рівня адміністративно-управлінської діяльності
Інтелектуальна організація, що саморозвивається	Впровадження і вдосконалення моделей і систем управління Розробка і впровадження нових корпоративних архітектур Розгляд людини як активу, здатного до саморозвитку Інтелектуальний саморозвиток співробітників разом з організацією
Управління на основі знань	Розвиток організаційного інтелекту організації Формування нового покоління менеджерів Моделювання професійних компетенцій Управління інформацією і знаннями Використання інтелектуального потенціалу як ресурсу забезпечення високоефективної взаємодії співробітників Створення середовища обміну знаннями та спільної роботи Проактивне (випереджаюче) управління Капіталізація управлінського досвіду

І це далеко не повний перелік тільки програмних документів з реформування сфери вищої освіти. Приєднання України у 2005 році до Болонського процесу визначило вектор реформування вищої освіти в напрямку інтеграції української системи вищої освіти в загальноєвропейську. Однак, незважаючи на окремі зрушення в цьому напрямку, кардинальні зміни в галузі не відбулися. Як зазначено на засіданні Громадської гуманітарної ради 26 серпня 2010 року, жодна з освітніх реформ у минулі роки не була реалізована в повному обсязі, внаслідок чого нагромадилося багато проблем, які необхідно негайно вирішувати.

Поряд з обговорюваними пріоритетами визначальними факторами трансформації управління вузом є здійснювані державні реформи бюджетної сфери та системи освіти. Дослідження тенденцій перетворення системи управління вищої освіти дозволило здійснити систематизацію цільових орієнтирів вузів, які можуть бути досягнуті за умови розвитку інноваційної діяльності вузів по удосконаленню свого організаційного управління.

Рівень 4. Декомпозиція за ознакою «життєвий цикл» дозволяє визначити підетапи отримання кінцевих результатів. У даному дослідженні це завдання модернізації

внутрішнього середовища вузу до зовнішніх змін. Починаючи з цього рівня декомпозиції зручніше оперувати не терміном «підціль», а терміном «функція» і вважати, що «дерево цілей» переростає в «дерево функцій». Таким чином визначаються завдання вузу по досягненню підцелей, ініційованих навколишнім середовищем, що впливає на функціонування вищих освітніх установ.

Рівень 5. Декомпозиція за ознакою «основні елементи системи», в результаті чого формуються функції, що впливають з потреб основних елементів системи. У даному дослідженні - адаптаційні компетенції інноваційного університету. Далі викладається обґрунтування необхідності переходу до інноваційної концепції управління вузом на основі організаційних знань для того, щоб формування таких компетенцій стало можливим.

Б. Інноваційні підходи в підвищенні результативності вузів. В умовах зростаючої конкуренції на українських та міжнародних освітніх ринках основою підвищення результативності вузу стають інтенсивні фактори, пов'язані з трансформацією організації його діяльності. З одного боку, вуз як організація реального сектора економіки повинен виробляти принципи внутрішнього регулювання діяльності на основі новітніх інформаційних, управлінських і фінансових технологій, позиціонувати себе так само, як розвиваються організації і підприємства в інших галузях економіки.

З іншого боку, у сучасного вузу постійно з'являються нові функції, пов'язані із задоволенням зростаючих вимог до випускників, формуванням нових потреб ринків праці та освітніх послуг. Ці тенденції розширюють зміст діяльності вузу і призводять до необхідності формування його нових компетенцій. У сферу змін поряд з науковим і освітнім процесами потрапляють такі аспекти, як стратегія, організація управління, корпоративна культура, продуктовий портфель, інформаційна та матеріальна інфраструктура.

Бюджетні реформи призвели до нових механізмів державного фінансового регулювання та зумовили необхідність підвищення відповідальності вузів за кінцеві результати діяльності. Відбувається зміна механізму державного фінансового регулювання вищої школи, в результаті чого виділення субсидій на цілі розвитку виробляються в рамках проектів і програм. Для вузу це означає необхідність постановки та вирішення завдань щодо підвищення ефективності управління ресурсами.

Поряд з фінансовими та матеріально-технічними ресурсами все більшого значення набувають інтелектуальні ресурси, які істотно додають вартість організації. Більш того, матеріальні види ресурсів поступаються місцем нематеріальним активам, головною складовою частиною яких є знання людей, що працюють в організації. Знання набувають роль ключової компетенції і фактора інноваційного розвитку організацій, а одним з найважливіших стає питання про людський потенціал управління сучасною організацією [7, с. 29].

Найважливішим елементом економічних відносин в освіті стає створення умов для досягнення інвестиційної привабливості сфери освіти (тобто залучення додаткових коштів в освітні установи). Обмеження системи державного регулювання у сфері освіти породили проблему виживання вищої школи в ринковій економіці, зумовили необхідність реформи системи освіти та оптимізації мережі освітніх установ. Це призвело до створення інституційних механізмів регулювання, появи нових видів і типів освітніх установ. У сукупності реформи в бюджетній сфері та в системі освіти зумовили необхідність зростання економічної самостійності та інвестиційної привабливості вузів, зміна критеріїв оцінки їх діяльності, підвищення результативності та прозорості фінансування сфери освіти.

Найважливішим елементом економічних відносин в освіті стає створення умов для досягнення інвестиційної привабливості сфери освіти, серед яких прозорість є ключовим, систематизуючим аспектом. У результаті досягнення прозорості вуз має

стати більш динамічним, гнучким, чутливим до соціальних, економічних, науковим змінам, здатним до інновацій і конкуренції.

Нові критерії оцінки діяльності вузів виражаються, наприклад, у тому, що для акредитації вузу обов'язково наявність системи менеджменту якості, а для проектно-програмного фінансування необхідний відповідний рівень інноваційного потенціалу. Формуються і поширюються нові принципи оцінки якості освіти: відкритість, зовнішній характер, прозорість, об'єктивність, громадська участь.

Динамічно мінливі потреби особистості, суспільства, економіки, а також конкретні запити різних груп зацікавлених сторін обумовлюють необхідність постійної диверсифікації освітніх програм і послуг вузу, розробки нової стратегії розвитку та механізмів проспективної адаптації.

Для того щоб бути конкурентоспроможними, вузу необхідно будувати адекватну стратегію розвитку. Ефективність реалізації стратегії залежить від готовності вузу до якісного управління змінами, які пов'язані насамперед з переходом від адміністративних методів управління до стратегічного управління і до управління результатами діяльності.

Прискорення процесів розвитку суспільства в усіх сферах життя ускладнює адекватне реагування ВНЗ, навіть при його готовності до змін. Збереження вузу на ринку вимагає знаходження все нових ресурсів для успішної конкуренції, і на перший план виходить здатність вузу безперервно відтворювати систему ключових областей компетентності - областей знань, значущих для діяльності конкретного вузу, кожна з яких вносить визначальний внесок у процес створення цінності для споживача. Такі знання використовуються переважно в управлінських процесах, що вимагають прийняття стратегічних та оперативних рішень.

З точки зору управління вузом найважливішим видом знань є організаційні знання про ідентифікацію діяльності і загальної стратегії ВНЗ. Для управління знаннями в університеті важливо не стільки уявлення про ринкові стратегії, скільки розуміння стратегічних цілей для основних бізнес-процесів і функціональних областей, які забезпечують реалізацію корпоративної стратегії. Тільки розуміючи ці цілі, можна ставити вимоги до необхідних знань і системі управління ними. Тому стратегічну роль слід розглядати як окремий аспект загальної системи управління на основі знань.

Умовою розвитку всіх сфер діяльності в епоху технологічної та інформаційної революцій і насамперед сфери освіти є інноваційні процеси, використання інтелектуального капіталу як при наданні послуг, так і в самих методах управління. Інтелектуальні ресурси в даний час виступають в якості інструментів розвитку, за допомогою яких вирішуються завдання зростання економічної самостійності освітніх установ, посилення їх відповідальності за кінцеві результати діяльності, вдосконалення системи управління освітою.

Університет будь-якого типу, який активно створює нововведення, використовує інновації у своїй діяльності, виробляє істотні зміни (для заняття більш перспективних позицій в сьогоденні, отримання майбутніх вигод та переваг), демонструє інноваційність і по суті є інноваційним університетом. Інновації є найважливішою характеристикою всіх видів діяльності сучасного університету, що розвивається разом з результатами творчої діяльності у вигляді нової чи удосконаленої продукції.

Масштабні організаційні зміни вимагають трансформації управління діяльністю ВНЗ, зміни його організаційної структури з орієнтацією на діяльність зі створення знань та управління знаннями, впровадження нових інструментів управління вузом на основі знань. Відповідно, повинні змінитися механізми реалізації стратегії ВНЗ, внутрішньокорпоративного навчання, що спричинить за собою формування стратегії управління знаннями у вузі і культури знань.

Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що сучасним українським університетам необхідно переходити від функції управління змінами за фактом їх звершення, коли основна увага приділяється адаптації, до нової парадигми управління,

яка полягає у створенні «організаційних знань» та управлінні на основі знань. Йдеться про досягнення критичних чинників успіху - найбільш стратегічно важливих цілей для забезпечення конкурентоспроможності вузу. Поряд з цим потрібні інноваційні рішення, які стануть ключовими механізмами створення і підтримки конкурентних переваг, розвитку адаптаційних компетенцій університету і його співробітників. Таким чином, потрібне оновлення організаційних і технологічних інструментів управління вузом, впровадження нових інструментів управління з орієнтацією на використання організаційних знань.

З урахуванням великої кількості обговорюваних факторів виникає потреба у їх подальшому угрупованню, встановленні різного роду поєднань і взаємозалежностей як основи побудови трансформаційної моделі управління інноваційним університетом, що сприяє його становленню як адаптивної організації, що саморозвивається.

Висновки. Отримана систематизація дозволяє охопити напрямки дослідження теоретико-методологічних основ функціонування університету як унікальної навчальної інтелектуальної організації та його стратегічного управління на основі організаційних знань, що забезпечують в сукупності збільшення темпів інноваційно-інвестиційної діяльності та досягнення стратегічних цілей вузу.

Саме тому основним завданням реформи сфери вищої освіти є надання вищим навчальним закладам реальної автономії, яку вже давно практикують провідні університети Європи і яка є засобом для поліпшення якості навчання, впровадження змагальності вищих навчальних закладів, що веде до їх відповідальності за результати своєї роботи. Про необхідність надання вищим навчальним закладам реальної автономії йдеться в усіх без винятку програмних документах по реформуванню вищої освіти, прийнятих за час незалежності України.

Список літератури

1. Послання Президента України В. Януковича до Українського народу «Не люди для реформ, а реформи для людей» // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 101. – С.1-10.
2. Захарченко В.И. Новая экономика для новой Украины /В.И. Захарченко // Економіст. – 2009. - №2 – С. 16 – 22.
3. Захарченко В. И. Развитие высшего частного образования в Польше / В.И. Захарченко // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2009. – Т.12. – Вип. 26. – Ч.1. – С. 139 – 147.
4. Меркулов Н.Н. Инновационное развитие в Украине: наука, технология, практика : [монография] / В.И. Захарченко, Н.Н. Меркулов, Л.И. Ширяева. – Одесса: Фаворит, 2011. – 598 с.
5. Пригожин А. Методы развития организации /А. Пригожин. – М.: МЦФЭР, 2003. – 864 с.
6. Теория систем и системный анализ в управлении организации : [учеб.пособие] / Под ред. В. Волковой и А. Емельянова. – М.: Финансы и статистика, 2006. – 848 с.
7. Управление знаниями в корпорациях: [учеб. пособие] / под ред. Б. Мильнера. – М.: Дело, 2006. – 304 с.

Irina Krivonogova

Odessa I.I.Mechnikov national university

Improvement of higher education in terms of innovative-investment model of economic development

The article examines the approaches of improving higher education. Offers an innovative approach to the management of the university - based organizational management. Considered structuring objectives in improving the organizational management of the university in order to implement one of the important functions of the system analysis - work with objectives.

Defined new criteria for the evaluation of universities, which are expressed, for example, that for the accreditation of the university one must have a quality management system, and to design and program funding needs an appropriate level of innovation capacity. It is proved that in order to be competitive, universities must build adequate development strategy. Effectiveness of the strategy depends on the willingness of the university to quality management changes that are associated primarily with the transition from administrative management to strategic management and performance management.

The analysis leads to the conclusion that modern Ukrainian universities need to move from change management features upon which they occurred when the focus is on adapting to the new management paradigm which is to create «institutional knowledge» and knowledge-based management. It comes to achieving the critical success factors - the most strategic targets to ensure competitiveness of the university. Along with this need

innovative solutions, which will be the key mechanism for creating and sustaining competitive advantage, development of adaptive competencies of the University and its employees. Thus, an updated organizational and technological tools of university management, the introduction of new management tools with a focus on the use of organizational knowledge. Given the large number of factors discussed there is a need to further their group, setting different kinds of combinations and interdependencies as a basis for constructing the transformational model of management of innovative university, which contributes to its establishment as a self-developing adaptive organization.

organizational management, universities, competence, change, education, science, innovation, evaluation

Одержано 28.04.14

УДК 339.742

О.С. Масленко, асп.

Институт світової економіки і міжнародних відносин НАН України

Світова валютно-фінансова система як складова нового геоекономічного простору

У статті розкривається суть поняття геоекономіка. Проаналізовано і обґрунтовано взаємозв'язок політики і економіки. Виокремлено роль міжнародних фінансових установ та світової валютної системи у розгортанні кризових явищ і досягненні геополітичних цілей країнами-емітентами основних світових (резервних) валют. Зроблені висновки щодо подальших шляхів розвитку світової валютно-фінансової системи з урахуванням сучасних тенденцій.

геополітика, геоекономіка, світова валютна система, глобальна нестабільність, кризові явища, емісія

А.С. Масленко, асп.

Институт мировой экономики и международных отношений НАН Украины

Мировая валютно-финансовая система как составляющая нового геэкономического пространства

В статье раскрывается сущность понятия геэкономика. Проанализированы и обоснованы взаимосвязь политики и экономики. Выделены роль международных финансовых учреждений и мировой валютной системы в разворачивании кризисных явлений и достижении геополитических целей странами-эмитентами основных мировых (резервных) валют. Сделаны выводы относительно дальнейших путей развития мировой валютно-финансовой системы с учетом современных тенденций.

геополитика, геэкономика, мировая валютная система, глобальная нестабильность, кризисные явления, эмиссия

Постановка проблеми. Сучасна архітектура світової валютної системи, вибудовувалась під впливом та в інтересах окремих країн світу й у такому вигляді давно не забезпечує сталого розвитку та стабільності. Фактично вона стала не лише джерелом глобальної нестабільності, а й інструментом геополітичного впливу, що за ефективністю досягнення зовнішньополітичних цілей, в умовах глобалізаційно-інтеграційних процесів, не має аналогів. Задля досягнення абсолютної світової гегемонії, в останні майже 70 років, відбувалось постійне зміщення акцентів зі збройного протистояння до латентного фінансово-економічного. Валютна система давно перетворилась на потужний інструмент нової геополітики – геоекономіку.

Сьогодні все більше авторів [1, с. 13; 2] говорять про керований характер цілого ряду кризових явищ (економічного і політичного характер) зорганізованих з метою ослабити еволюційні процеси у світовій валютній системі, спрямовані на